

[Gade]

fik taget de fremskridt, som konventionerne helt klart har været, ser det i hvert fald for mig klart ud til, at vi har brug for et nyt trin opad i internationalt miljø samarbejde i den del af verden, vi bor i, og katastrofen i Sovjetunionen understreger jo med al ønskelig tydelighed, at vi har brug for at træde et trin længere op. Vi har brug for mere aktive instrumenter, sådan at vi kan skabe en dynamisk udvikling, sådan at vi kan få bekæmpet forureningen.

Øst og Vest er jo i den forbindelse interessant, og det er EF og ikke-EF også. Lad os tage det sidste først. Det ville være en ulykke, om EF-pakkevedtagelsen betød, at EF-Kommissionen skal overtage forhandlingsretten i alle konventionerne, sådan at Danmark får sværere ved at gå i front og være et af de lande, der vil gå længst i konventionssamarbejde. Det skal vi forhindre, og det kan dette forslag være med til. De nordiske lande har af mange grunde været en dynamo, men ikke alene; det er ikke en nordisme, jeg taler om. I de kommende år vil Vesttyskland og Holland være oplagte allierede i en meget dynamisk udvikling i Europa, og nogle af de østeuropæiske lande kan man også håbe vil være med. Når det drejer sig om Øst-Vest, er det jo en katastrofe, at vi ikke får sat de lande sammen, som har præcis de samme problemer: når skovene i Tjekkosllovakiet dør, skyldes det også forureningen fra Vesttyskland og Frankrig, ligesom det er Frankrigs forurening, der er skyld i, at Vesttysklands skove dør. Tingene hænger altså sammen.

Til sidst vil jeg sige, at problemerne, så vidt jeg kan se det, er så alvorlige, at den skure, som miljøministeren lagde op på, nemlig at de rigtige initiativer kan komme på de forkerte tidspunkter, og at det var en stor risiko, vi kunne løbe, er helt udokumenteret; jeg har i hvert fald overhovedet ikke fået noget, der minder om dokumentation fra miljøministeren om, at dette er det forkerte tidspunkt. Forberedelsen af dette forslag har kun gjort os sikre på, at det, der er galt, er, at vi ikke har fået taget den slags initiativer tidligere, som altså både kan lave dynamik og klubstrategi, men samtidig også være forpligtende, og hvor vi intet sætter til de steder, hvor vi i dag arbejder sammen miljømæssigt.

Jeg er altså meget skuffet over regeringens holdning, og det var også bemærkelsesværdigt, at kristeligt folkeparti ikke tog ordet

her. Jeg håber, at vi i udvalget kan få set mere nøje på det, og at folk måske vil tage de smukke ord om, at vi skal gøre noget ved den internationale forurening, lidt mere alvorligt. Det skal ikke kun være en floskel, noget, vi går og siger, at forureningen ikke kender grænser, for det er jo en klar realitet, og der er nogle, der må tage nogle særlige skridt, sådan at vi ikke tror, at vi har løst problemerne, bare fordi vi sidder sammen med dem, vi altid har siddet sammen med, når vi skal løse dem.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Jeg skal ikke forlænge debatten, men vil sige til hr. Gade, at det var mig, der til indledning sagde, at forureningen ingen grænser kender, og nu siger hr. Gade så til venstre og de konservative, at vi lukkede af, at dette var et udspil over for de østeuropæiske lande, og at vi kritiserede de østeuropæiske lande. Ja men jeg er da enig med hr. Gade i, at det ville være en fordel, hvis vi kunne få de østeuropæiske lande med – ingen tvivl om det – og jeg nævnte i mit indlæg, at miljøministeren har haft et møde med dem, og det er vi da tilfredse med, men i forslaget står der, der skal være mere åbenhed, de skal have mulighed for at studere vores teknologi osv. Ja men så må vi også kræve mere åbenhed fra den anden side. Hvis debatten her i dag, hvor vi har nævnt de østeuropæiske lande, skaber mere åbenhed, og hvis ulykken i Rusland kan skabe mere åbenhed om miljøproblemerne, så er vi da meget tilfredse.

Men jeg vil gerne spørge hr. Gade, om der nogen sinde har været hindringer her i Danmark for, at vi kunne have et samarbejde, at vi kunne tale med dem. Jeg vil gerne spørge miljøministeren, om miljøministeren nogen sinde har fået en henvendelse fra et østeuropæisk land om at drøfte miljøproblemer, som regeringen har afvist. Jeg tror da ikke, at der har været det. Jeg vil også gerne spørge, om vi nogen sinde har nægtet et østeuropæisk land at få noget af den viden, vi har.

Vi er altså tilhængere af alt muligt samarbejde på tværs af det hele, og hvis denne debat kan brede sig lidt mere, så man får sat gang i diskussionen også tværs over Muren, var meget da nået. For et af de problemer, som dansk industri har, er den konkurrence-